

L'enfrontament entre milícies enemistades ha portat a una guerra civil a Líbia, que s'ha convertit en una presa perfecta per a l'Estat Islàmic. Amb la decapitació de vint-i-un egipcis, l'organització terrorista vol ampliar-hi el seu poder i escampar-hi encara més el caos.

Una platja tenyida de sang

L'execució de 21 cristians egipcis per EI en una platja de Líbia és un avís per a europeus i llibis.

Els homes que hi ha al cafè L'Aurora, a Trípoli, miren callats l'*smartphone* que Najib Ali té a les mans. Hi miren el terrible vídeo en què es mostra la decapitació de vint-i-un cristians egipcis, probablement a la platja de Sirte. Les víctimes porten granotes carbassa; els assassins de l'Estat Islàmic (EI) van vestits de negre. Els homes que hi ha al cafè ja han vist el vídeo, però se'ls tornen a mirar i remirar: hi busquen detalls que demostrin que aquell horror no és veritat.

“Ha vist mai homes libis tan alts?”, pregunta un. I que el muntatge sigui tan professional? “Al darrere només hi pot haver una gran potència”. I com pot ser que Sirte, la ciutat d'on provenia el dictador Muammar al-Gaddafi, de cop i volta estigui sota domini de l'EI? La publicació del vídeo poc abans del quart aniversari de l'aixecament contra Gaddafi condueix molts libis a un acte reflex de desesperació: negar la realitat.

I és que Líbia està en procés de convertir-se en un Estat fallit: una presa perfecta per a l'EI. A més a més, el país no és gaire lluny d'Itàlia, és ric en petroli i ofereix un possible corredor fins a Boko Haram, a Nigèria, i fins als islamistes de Mali i el Sàhara. Si l'EI s'estén en aquesta zona, els terroristes podrien amenaçar el sud d'Europa i desestabilitzar el nord d'Àfrica.

El lloc de l'execució és suposadament una platja prop de l'hotel Mahari, al centre de Sirte. Es creu que, a l'hotel, és on els presos van ser detinguts: pel que es veu, hi viuen molts gihadistes estrangers. La gravació de la decapitació demostra professionalitat, es va dur a terme amb diverses càmeres. És ben possible que el vídeo el produïssin propagandistes de l'EI amb coneixements tècnics de Síria o l'Iraq.

El fet que l'execució tingués lloc a Sirte no és cap casualitat; la ciutat és el nou centre de l'EI a Líbia. Fa poc els

terroristes van ocupar-ne la ràdio i la televisió, i d'ençà d'aleshores emeten cançons de la gihad i discursos del portaveu de l'EI, Abu Mohammed al-Adnani. També han ocupat les institucions, les instal·lacions petroleres i han decapitat treballadors estrangers. Primer de tot, els funcionaris van haver de demanar disculpes públicament per haver treballat per a l'Estat libi.

Ningú no s'atreveix a criticar els nous governants. Un testimoni explica que molts estan contents d'haver sobreviscut. “La massacre és un avís a Europa, però també una demostració de força per a nosaltres, els libis”.

Ja a la tardor el grup terrorista libi Consell de la Xura de Joves Islàmics, de Derna, va declarar-se a favor de l'EI. Però la ciutat portuària està envoltada per tropes governamentals; i en canvi, des de Sirte els terroristes poden moure's cap a l'oest, en direcció al Sàhara. Actualment, ja tenen seguidors també a Bengasi i Trípoli; hi ha membres de milícies islamistes que es passen a l'EI. Després del Sinai, Líbia és la colònia més destacada del califat, aquí s'entrenen combatents vinguts d'arreu del món: alguns entren en acció allà mateix, mentre que a d'altres se'ls envia a Síria i a l'Iraq.

La matança de cristians podria portar el país a una guerra civil absoluta, en què tothom lluités contra tothom: les milícies enemistades, els seus seguidors estrangers i els gihadistes.

Des de les eleccions parlamentàries de l'estiu passat, Líbia es troba en descomposició. Sobretot els partits islamistes que tenien el suport de les milícies de la ciutat comercial de Misrata van obtenir uns mals resultats, i no van voler acceptar la derrota. Sota la direcció de l'aliança Aurora Líbia, les milícies van ocupar la capital, Trípoli. Van depositar el parlament acabat d'escollir, reconegut internacionalment, i hi van col·locar alguns membres de la passada legislatura. Els diputats electes van fugir.

Des d'aleshores, no tan sols hi ha dos parlaments, sinó també dos governs i

dos exèrcits. Des de la tardor, tots dos bàndols combaten l'un contra l'altre, atacant aeroports, instal·lacions petrolíferes i ciutats. Per la banda del Govern oficial, el general Khalifa Haftar dirigeix la guerra contra els islamistes, amb el suport militar d'Egipte i els Emirats Àrabs Units. L'aliança islamista Aurora Líbia, per contra, té el suport de Turquia i de Qatar.

La sagnant lluita pel poder ha portat a la desintegració de l'Estat. La producció de petroli ha caigut dràsticament, d'1,6 milions a menys de 500.000 barrils per dia; els ingressos encara permeten cobrir els sous dels funcionaris i la gasolina subvencionada, però ja no són suficients per mantenir els hospitals o per reparar infraestructures.

“És precisament aquest caos el que els estratègics de l'EI fa temps que persegueixen”, diu Mohammed Garbi, expert llibi en seguretat. El conflicte ha debilitat tant l'Estat que és fàcil de conquerir. I és interessant per a l'EI que això continuï així. Per això l'objectiu de la massacre no era Roma, com apuntaven els terroristes, sinó Ginebra, on a mitjan gener hi va haver negociacions entre delegats de la majoria de grups libis sota la direcció de l'enviat especial de les Nacions Unides Bernardino León; i si més no s'hi va acordar una treva. Amb les decapitacions, l'EI vol minar aquest èxit.

Si esclaten altra vegada els combats amb tota violència, se n'aprofitaran els gihadistes. De la lluita entre forces igualades se n'aprofita l'EI establint aliances canviants. Així ho ha fet, amb molt d'èxit, a Síria: va esquivar grups rebels amb més potencial, com el Front d'al-Nusra, perquè en podia aprofitar un avantatge: la unitat.

Justament això és el que els falta als libis, que des de la victòria davant la dictadura es van dividint més i més. L'error primigeni va ser que després de la revolució el govern va intentar retornar els combatents a la vida civil pagant-los uns bons salaris, però sense oferir-los formació o llocs de treball.

Pocs dies després de l'èxit de Ginebra, un comando de l'EI va entrar violentament a l'hotel Corinthia de Trípoli, on estaven parapetades empreses estrangeres i el Govern il·legítim. Van matar nou persones, i l'assalt va atiar la gran desconfiança entre els bàndols del conflicte. A Trípoli molts es pensaven que al

Un grup de dones cristianes d'Egipte s'amaguen de l'Estat Islàmic.

darrere hi havia el govern de la part est. I ara apareix aquest vídeo, una composició espantosa, calculada amb precisió, en què fins i tot el mar apareix tenyit de color vermell sang per ordinador.

Les forces aèries egípcies van dur a terme atacs contra les posicions dels gihadistes. Es creu que dels dotze campanyes de l'EI a Derna en van tocar sis. Una reacció que l'EI probablement ja havia previst, amb l'esperança que a Egipte la situació també desemboqui en una guerra civil i que s'intensifiquin els combats entre grups enfrontats.

Una intervenció militar a Líbia podria tenir conseqüències fatals per a Egipte. Ja ara la política del president Abdel Fatah al-Sisi, que tots els adversaris qualifiquen de terrorista, ha empès gran part de l'oposició a la clandestinitat; i potser a les mans dels gihadistes. El fet que l'EI alliberés treballadors estrangers de fe sunnita que tenia segrestats i només assassinés cristians també podria augmentar el conflicte entre grups religiosos. A part d'això, a Líbia encara hi ha 200.000 treballadors estrangers; que tots retornessin portaria problemes als seus països d'origen. A més a més, es creu que l'EI ha segrestat més egipcis.

Aviat l'EI podria proclamar noves províncies a Líbia, per exemple, al sud del país. Allà, a la ciutat de Sabha, la setmana passada hi va haver una primera trobada de comandants de diverses milícies islamistes, en què es va parlar suposadament de la creació de la província de Fezzan. Així controlarien les rutes

de contraban de fugitius, armes i droga, i crearien un corredor cap al sud.

El grup és finançat suposadament per l'ex-diputat al congrés Abdulwahab Gaid. Com que Gaid va ser durant un temps cap de les tropes frontereres, a mitjan 2013 va rebre de part del Govern prop de 250 milions d'euros per a la protecció de fronteres. Però els diners no hi van arribar mai, probablement perquè Gaid va comprar armes per a la seva milícia, que ara podria unir-se a l'EI.

Els islamistes també s'han armat a la regió costanera. “Milers de kalàixnikovs, llançagranades i tones de munició estan a punt per ser utilitzades a Derna i Sirte”, diu un antic activista contra Gaddafi.

D'aquesta manera el grup terrorista Ansar al-Xaria ja va robar a l'octubre del 2013 un vehicle blindat que portava diners del banc central: a dins hi havia, pel que sembla, 39 milions d'euros. Ara es creu que Ansar al-Xaria s'està fusionant amb l'EI. Dimecres al vespre, ciutadans de Sirte van veure un llarg comboi de l'EI a la ciutat. “Ningú no sap com pot ser que de sobte siguin tants i tinguin tantes armes”, diu un periodista que viu a Misrata, que vol mantenir l'anonimat. Tem que la seva ciutat natal podria ser el següent objectiu dels terroristes.

Si conquereix Misrata, l'EI hauria fet realitat l'anunci que va fer al desembre: establir tres províncies a Líbia.

Mirco Keilberth, Christoph Reuter

© Der Spiegel

Traducció d'Arnau Figueras